

La Unió Internacional del Notariat, una eina global de desenvolupament i progrés

Joan Carles RODRÍGUEZ i MIÑANA

La Unió Internacional del Notariat és una organització internacional no governamental, la missió de la qual és promoure, coordinar i desenvolupar la funció notarial a tot el món (art. 1 dels estatuts).

Basada en el sistema notarial llatí, més tard esdevingut romanogermànic, abasta avui 91 països, organitzats en quatre continents: Europa, que és la més representada, amb 43 països, des de les Illes Canàries fins a les fronteres de Corea o el Japó si comptem Rússia –com Bielorússia, avui suspesa–; Amèrica, amb la part francòfona del Canadà (el Quebec) i tot el territori entre el Río Grande fins a Tierra del Fuego, illes del Carib incloses; Àfrica, especialment la part francòfona (Magrib i golf de Guinea), amb els països lusòfons (Angola, Cap Verd, Moçambic, Sao Tomé e Príncipe) i fins i tot alguna excolònia germanobelga picant insistentment a la porta, molt a prop ja d'entrar (Burundi); i la gegantina –en tots els sentits– Àsia i Oceania, amb la Xina, el Japó, Indonèsia, Vietnam, Kazakhstan, Corea, l'Uzbekistan, Mongòlia, el Líban (que no sap si ubicar-se amb Turquia a Europa, vista la distància amb la resta de membres asiàtics) i amb Cambodja i algun altre país candidat...

En definitiva, del Quebec fins a l'illa de Nova Guinea, representa dues tercers parts de la població i del PIB mundials.

L'organigrama és coronat per l'Assemblea General, òrgan suprem de la Unió, formada pels presidents o delegats acreditats dels 91 països membres, cadascun amb el mateix vot (art. 6). Es reuneix un cop l'any, durant el segon semestre (art. 7), per modificar estatuts o reglament, admetre o excloure membres, aprovar o no l'informe anyal d'activitats, el pressupost i els comptes anyals, i fixar la quota dels membres; instituir comissions, i elegir presidents, vicepresidents, secretari i tresorer, membres del Consell de Direcció, del Consell General i del Consell de Vigilància Financera (art. 11).

L'Assemblea elegeix un president de la Unió a escala mundial, qui la representa (art. 12).

L'òrgan de direcció i govern de la Unió és el Consell de Direcció (art. 13), format per fins a 30 membres, el president i vicepresidents mundials (un per continent), el tresorer i uns 15 consellers (tots aquests, amb dret de vot), més el president sortint, el secretari, els presidents

de les Comissions Continentals, el president de la Comissió Consultiva i el de la de Cooperació Notarial internacional (CCNI) amb veu consultiva (art. 14).

Es reuneix almenys tres cops l'any (normalment, el dia abans de l'Assemblea i del Consell General, més una altra d'específica) (art. 15).

El Consell General, format per un màxim de 182 consellers (fins al doble dels estats membres, art. 18), és el màxim "òrgan consultiu de la Unió i és al seu càrrec la seva reflexió política i científica" (art. 16), emet dictàmens, recomanacions i estudis, i vetlla per l'elecció dels temes dels Congressos Internacionals del Notariat" (art. 17).

Els consellers generals no tenim mandat imperatiu del nostre notariat, sinó que som consellers de la Unió i a ella ens devem (art. 19).

En deixar de prestar els nostres serveis a la Unió en tant que consellers generals, esdevenim vitaliciament consellers generals honoraris (art. 18.6), amb dret –però no ja obligació– d'intervenció en aquells temes que ens interessin particularment.

El Consell de Vigilància Financera té com a missió principal la verificació dels estats financers de la Unió (art. 22).

Així mateix, la Unió té diverses comissions, tant continentals com intercontinentals.

Les Comissions Continentals (Europa, Amèrica, Àfrica i Àsia-Oceania) en general reproduïxen en àmbit continental les assemblees de notaris, formades pels presidents nacionals respectius.

Això és cert en totes, llevat de l'europea –que vicepresideixo, ja que vaig obtenir al Comitè Directiu la màxima puntuació entre tots els candidats–, formada per joves notaris acadèmics que deixen de costat la política per abraçar la investigació dels problemes més punyents que afronta el notariat: desjudicialització, protecció dels vulnerables, representació transfronterera, unions estables de parella...

Les comissions continentals tenen annexes les seves Acadèmies Notarials continentals.

Les Comissions Intercontinentals, al seu torn, són les següents:

- Comissió de Drets Humans (CDH);
- Comissió Internacional de Cooperació Notarial (CCNI), que manté l'homogeneïtat del servei notarial arreu de la Unió alhora que entrevista, examina i avalua els notariats candidats de tot el planeta (art. 15 reglament).
- Comissió Consultiva (CC), de gran importància en processos electorals a la Unió així com la interpretació i aplicació de la normativa interna (art. 16);
- Comissió de Temes i Congressos (CTC), encarregada d'organitzar els Congressos Mundials del Notariat que finalitzen i sintetitzen per a tots els notaris del món els treballs de tota la legislatura (i la seva presidència);
- Comissió de Deontologia Notarial (CDN); i
- Comissió de Seguretat Social Notarial (CSSN), encarregada de les cobertures de jubilació, baixes de salut, etc. (art. 17 regl.).

També hi ha una sèrie de grups de treball que depenen de la Unió, com ara:

- Participació en els organismes internacionals (Nacions Unides, Banc Mundial...)
- Noves tecnologies.
- Titulació de la propietat (escriptures que permeten acreditar els drets sobre els béns i llur

accés als registres i cadastres públics, la qual cosa protegeix els pobres de les pretensions dels poderosos i afavoreix el crèdit territorial i el funcionament de les empreses);

- Formació (amb la nova plataforma educativa virtual Uinlearning i el dipòsit virtual de temes i documents de treball notariais com a far);
- Acte autèntic: de definició, extensió, aplicació i execució del títol notarial;
- Lluita contra el blanqueig de diners i finançament del terrorisme;
- I la Task-Force Internacional, que procura analitzar, comprendre i atansar els dos grans sistemes jurídics globals, el nostre Civil Law i la Common Law d'arrel anglosaxona (aplicat avui als EUA, el Regne Unit, Índia, Austràlia, Nova Zelanda...)

Per coordinar tot això, a més, la Unió compta amb personal tècnic i administratiu permanent, principalment centralitzat a Roma (Itàlia), on té la seu social (art. 1.3 est.) i a Buenos Aires (Argentina), on té la seu honorària (art. 1.2).

A Buenos Aires hi ha també la seu de la Oficina Notarial Permanent d'Intercanvi Internacional (ONPI), que té com a missió essencial la informació als notaris, als notariats i a la Unió (art. 21 del Reglament)

Ja fa dotze anys, a més, es va crear la Universitat Notarial Mundial, a la qual poden accedir tots els notaris joves i aspirants a notaris que hagin enviat els seus respectius notariats nacionals, que imparteix classes en els tres idiomes d'ús corrent a la Unió (anglès, espanyol i francès) i que s'ha celebrat un any a Roma i l'altre a Buenos Aires, com hem vist seua social i honorària de la Unió, i que enguany se celebra a París, on s'aborda un tema (2024: *El respecte a l'ordre públic –entès com a respecte a la legalitat–, una missió essencial del notariat*), mitjançant cinc mòduls: família, successions, patrimoni, societats (mercantil) i lluita contra el blanqueig de capitals, cadascun dirigit per un professor diferent per mòdul i cada mòdul en les tres llengües.

Això, estrictament només quant a la Unió.

A més, a l'entorn d'aquesta s'han anat creant iniciatives, com les Jornades dels Notariats Mediterranis, la dels Iberoamericans, la dels notaris Centreeuropeus, l'Institut de Recherches et d'Études Notariales (I.Re.Ne) i d'altres, que fan que avui dia el notariat al món sigui una gran xarxa que assegura la col·laboració i l'assistència a gairebé qualsevol país on hi hagi servei notarial, mitjançant una simple trucada o mail entre els seus components.

Joan Carles Rodríguez i Miñana,
notari i membre de la Unió Internacional del Notariat